

KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

BIURO ROZPOZNAWANIA ZAGROŻEŃ

**Wyniki czynności kontrolno-rozpoznawczych
z zakresu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych
w szpitalach psychiatrycznych i oddziałach psychiatrycznych
szpitali ogólnych**

DYREKTOR
BIURA ROZPOZNAWANIA ZAGROŻEŃ

bryg. dr inż. Paweł JANIK

Warszawa, lipiec 2011 r.

Mając na uwadze zapewnienie właściwego poziomu bezpieczeństwa pożarowego szpitali psychiatrycznych, komendy Państwowej Straży Pożarnej prowadzą systematycznie czynności kontrolno-rozpoznawcze w przedmiotowych obiektach (Załącznik nr 3).

Główny nacisk podczas prowadzonych czynności kontrolnych kładziony jest przede wszystkim na zapewnienie właściwych warunków ewakuacji tj. liczbę i szerokość wyjść ewakuacyjnych, korytarzy, klatek schodowych, oświetlenie ewakuacyjne itp.

Ponadto w trakcie ww. kontroli poddaje się ocenie stopień przestrzegania innych przepisów przeciwpożarowych, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań budowlanych, doboru i stanu technicznego urządzeń i instalacji użytkowych, wyposażenia obiektów w sprzęt i urządzenia ratownicze, przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę i wewnętrznych instalacji hydrantowych, dróg pożarowych oraz przygotowania organizacyjnego personelu szpitali w przedmiotowym zakresie.

Niniejsze opracowanie zawiera omówienie wyników przedmiotowych działań prowadzonych w latach 2009 ÷ 15 lipca 2011.

Ogółem przeprowadzono **290** kontroli, w trakcie których sprawdzono stan bezpieczeństwa pożarowego w **359** obiektach. W **303 (84,4 %)** spośród tych obiektów stwierdzono łącznie **1128** nieprawidłowości (średnio **3,14** na jeden skontrolowany obiekt).

Najwięcej z nich dotyczyło:

- warunków ewakuacji mogących spowodować zagrożenie życia ludzi – **416** obiektów,
- przeciwpożarowych instalacji wodociągowych wewnętrznych – **143** obiekty,
- okresowych badań instalacji użytkowych – **112** obiektów,
- stanu dróg ewakuacyjnych (drożność, składowanie materiałów palnych) – **90** obiektów,
- instrukcji bezpieczeństwa pożarowego – **73** obiekty,
- przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę – **68** obiektów,
- wyposażenia obiektów w gaśnice i ich konserwacji – **34** obiekty,
- dróg pożarowych – **33** obiekty,
- wyposażenia obiektów w systemy sygnalizacji pożarowej i ich konserwacji – **31** obiektów,
- braku zaznajomienia z przepisami przeciwpożarowymi – **24** obiekty,
- założenia i odpowiedniego połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z najbliższą KM/KP PSP lub JRG – **16** obiektów,

- wyposażenia obiektów w dźwiękowe systemy ostrzegawcze i ich konserwacji – 11 obiektów,
- instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych – 11 obiektów.

Szczegółowe dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono w Załączniku nr 1 i nr 3.

Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych, w celu doprowadzenia do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, komendy wszczęły postępowania nakazowo-egzekucyjne, w ramach których:

- wydano **179** decyzji administracyjnych w sprawie usunięcia uchybień oraz **1** dotyczącą wstrzymania robót i zakazu eksploatacji,
- nałożono **4** mandaty karne,
- podjęto **12** postępowań egzekucyjnych, z których **7** zakończyło się zastosowaniem środka egzekucyjnego,
- wydano **11** opinii,
- skierowano **33** wystąpienia do innych organów administracji.

Jednocześnie podczas **36** czynności odbiorowych związanych z zamiarem przystąpienia do użytkowania nowych bądź modernizowanych obiektów zgłoszono **7** sprzeciwów, z uwagi na zastrzeżenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Szczegółowe dane w przedmiotowym zakresie przedstawiono w Załączniku nr 2 i nr 3.

WNIOSKI

1. Oceniając powyższe wyniki należy stwierdzić, że stan ochrony przeciwpożarowej w omawianych obiektach jest niezadowalający. Świadczą o tym m.in. następujące wskaźniki:

- wysoki odsetek obiektów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami – jak wspomniano już wcześniej nieprawidłowości stwierdzono w **84,4 %** skontrolowanych szpitalach psychiatrycznych i na oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych, przy średniej dla ogółu obiektów skontrolowanych przez PSP w latach 2006÷2010 wynoszącej średnio **47 %**,

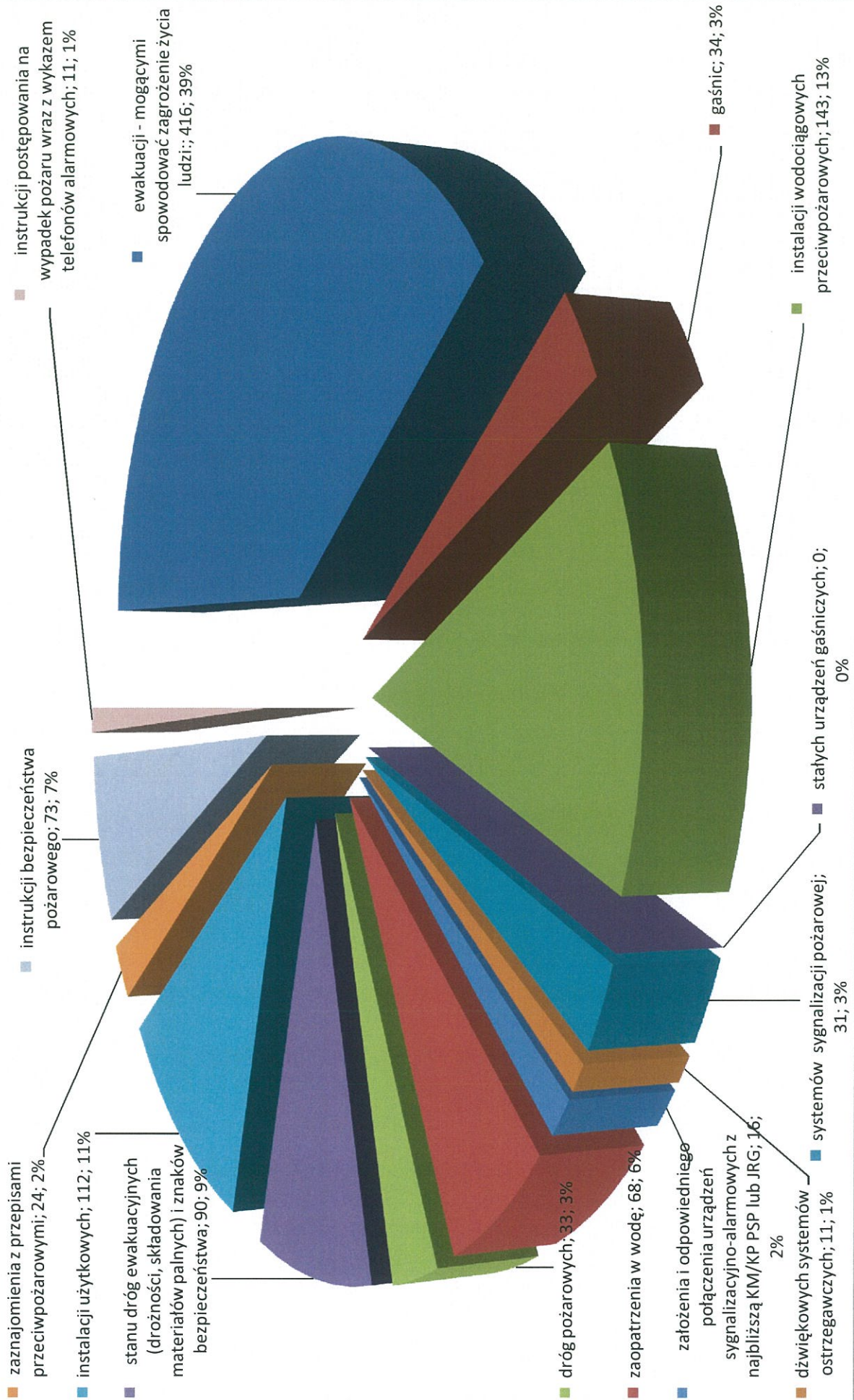
- wysoka jednostkowa liczba stwierdzonych nieprawidłowości – średnio **3,14** na jeden skontrolowany obiekt, przy średniej dla ogółu obiektów skontrolowanych przez PSP w latach 2006÷2010 wynoszącej **1,43 nieprawidłowości na obiekt**,
  - wysoki udział w strukturze stwierdzonych nieprawidłowości, warunków mogących powodować powstanie realnego zagrożenia dla życia ludzi, w tym:
    - o **48 %** związanych z niezapewnieniem warunków bezpiecznej ewakuacji. (**39 %** w zakresie warunków techniczno budowlanych dla dróg ewakuacyjnych oraz **9 %** w zakresie ich drożności oraz składowania materiałów palnych),
    - o zły stan urządzeń i instalacji użytkowych – **11 %** ogółu stwierdzonych nieprawidłowości.
2. Mając na uwadze niewłaściwy stan ochrony przeciwpożarowej w rozpatrywanych obiektach należy **prowadzić stały ich monitoring** włączając w to zarówno kontrole w kolejnych latach, jak i konieczność pełnego wyegzekwowania usunięcia nieprawidłowości wskazanych w wydanych decyzjach administracyjnych. Znaczna liczba przeprowadzonych kontroli sprawdzających oraz podjęte postępowania egzekucyjne świadczą o konsekwencji organów Państwowej Straży Pożarnej w tym zakresie.
3. Zarządcy omawianych obiektów powinni bezwzględnie podjąć natychmiastowe działania zmierzające do usunięcia w obiektach warunków powodujących zagrożenie życia ludzi. Dotyczy to w szczególności:
- zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji,
  - niestosowania niesprawnych technicznie urządzeń i instalacji technicznych – należy **bezwzględnie dokonać przeglądu urządzeń grzewczych, elektrycznych i wentylacyjnych** oraz **usunąć stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości**,
  - wdrożenia **instrukcji bezpieczeństwa pożarowego**, w tym praktycznego sprawdzenia ewakuacji, według znajdujących się w niej procedur.
- Jeżeli usunięcie warunków powodujących zagrożenie dla życia ludzi w obiekcie **nie jest możliwe**, należy **niezwłocznie zaprzestać jego eksploatacji** do momentu usunięcia czynników stwarzających to zagrożenie.
4. Uwzględniając specyfikę rozpatrywanych obiektów, w tym charakterystykę przebywających w nich osób (ograniczona zdolność w zakresie rozpoznawania i reagowania na zagrożenie)

oraz używanie pomieszczeń, których użytkownicy nie mogą samodzielnie opuszczać, zasadnym jest podejmowanie inicjatyw zmierzających do wyposażenia tych obiektów w urządzenia sygnalizacji pożarowej, nawet w przypadku obiektów, dla których nie są one obowiązkowe (zgodnie z §28 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719) stosowanie sygnalizacji pożarowej jest obowiązkowe w szpitalach psychiatrycznych o liczbie łóżek powyżej 100 w budynku).

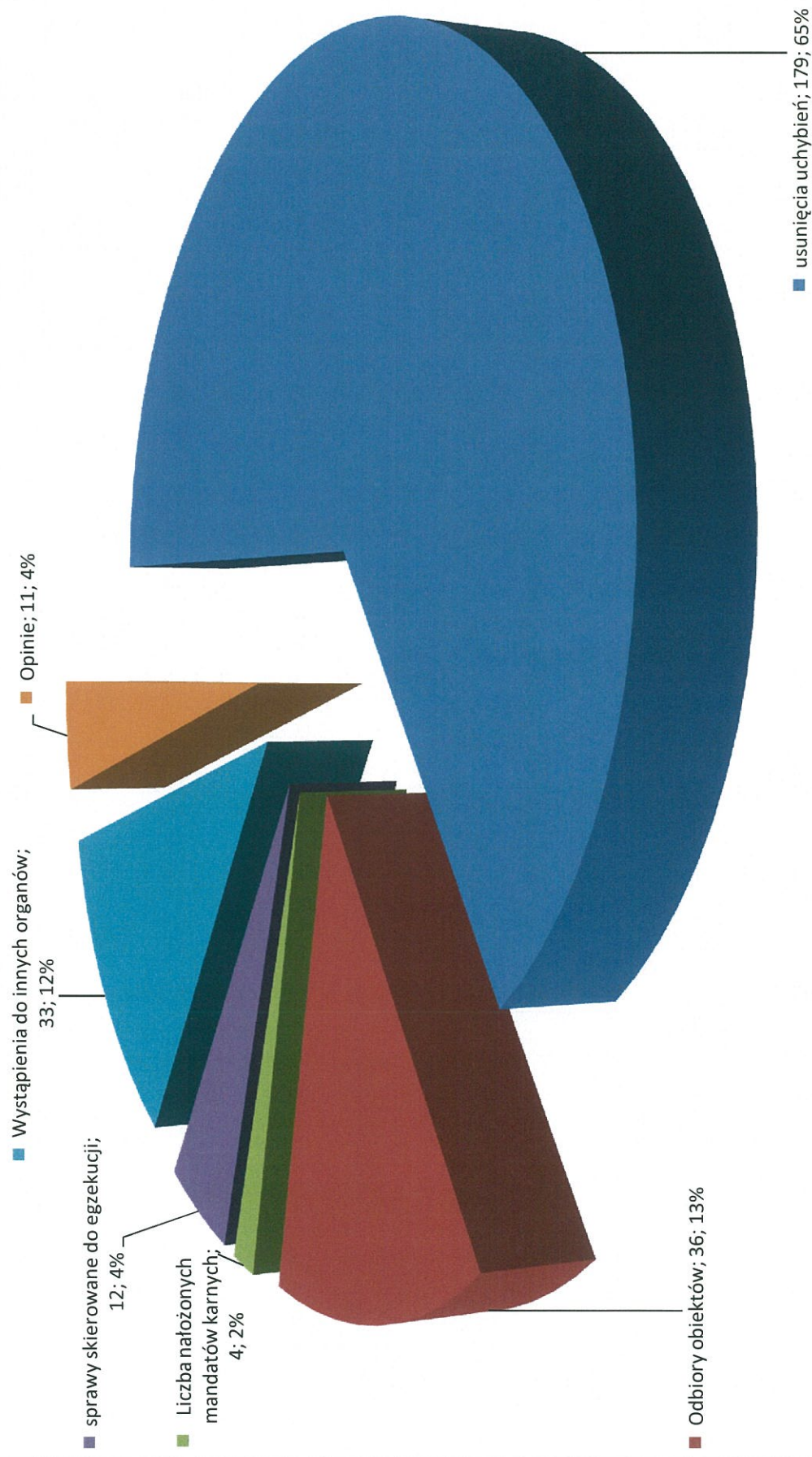
W tym przypadku wczesne wykrycie i zawiadomienie o pożarze jest jednym z głównych czynników decydujących o życiu użytkowników obiektu, szczególnie pomieszczenia, w którym powstał pożar.

Obiekty z nieprawidłowościami, dotyczącymi:

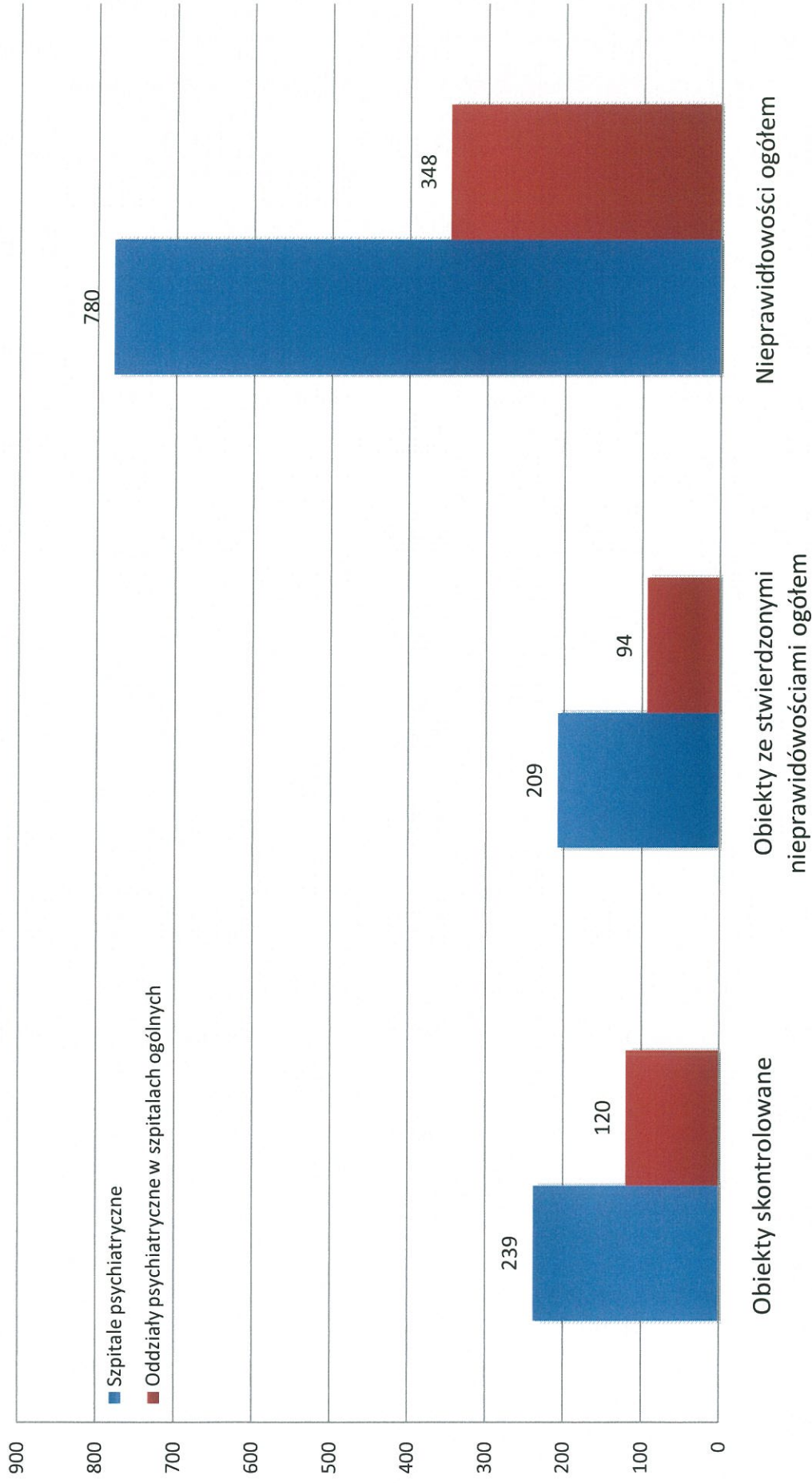

Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w szpitalach psychiatrycznych. Postępowanie pokontrolne.

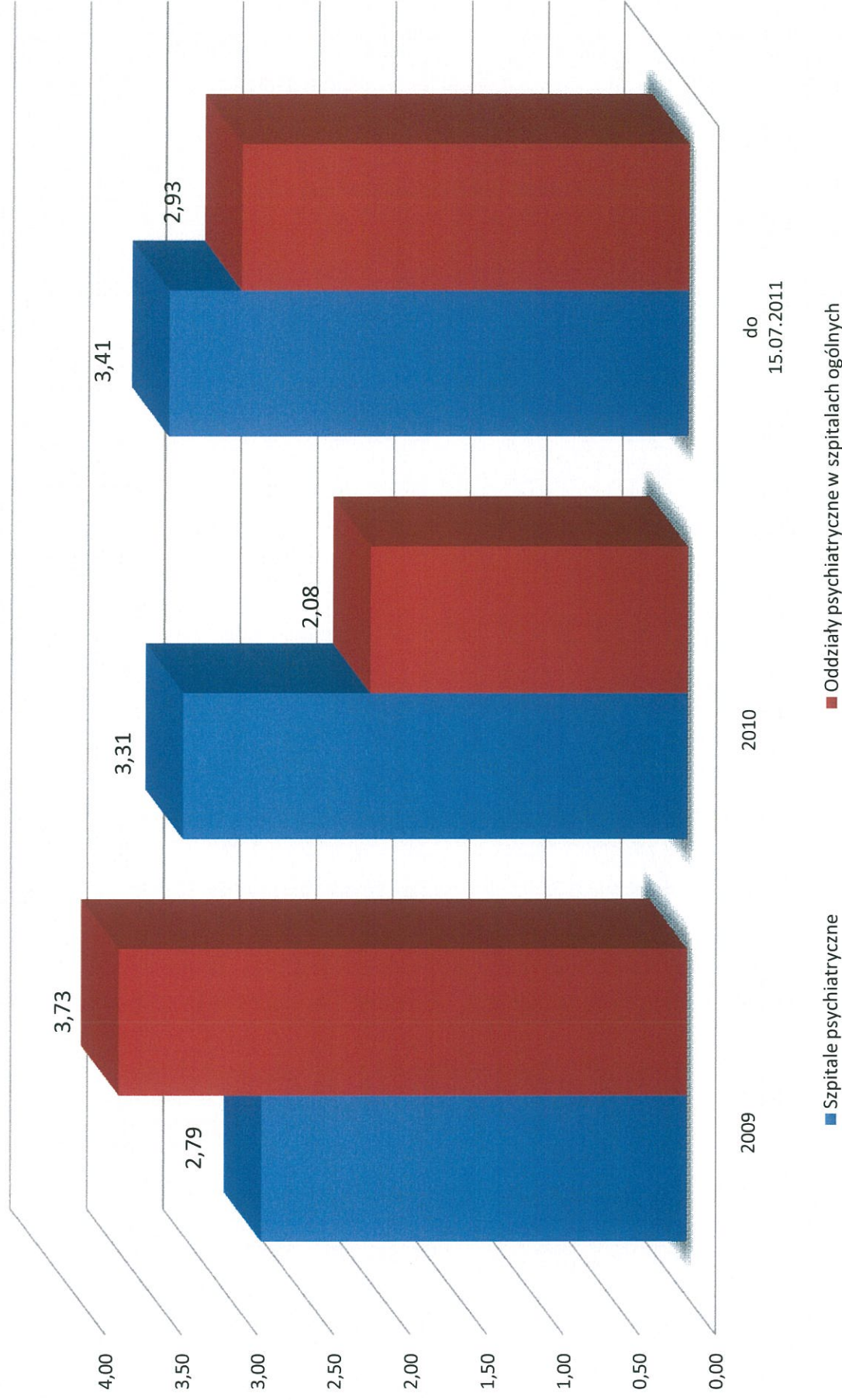

Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w szpitalach psychiatrycznych od 01.01.2009 r. do 15.07.2011 r.

Liczba nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej przypadająca na jeden skontrolowany obiekt

Załącznik nr 1 Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w szpitalach psychiatrycznych Nieprawidłowości.

Obiekty	Rok	Obiekty skontrolowane	Obiekty ze stwierdzonymi nieprawidłowościami ogółem	Obiekty z nieprawidłowościami, dotyczącymi:										Instalacji wodociągowych przeciwpożarowych	stałych urządzeń gaśniczych	systemów sygnalizacji pożarowej	dzwękowych systemów ostrzegawczych	założenia i odpowiedzialnego połączenia urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych z najbliższą KM/KP PSP lub IRG	zapaterzenia w wodę	dróg pożarowych	stanu dróg ewakuacyjnych (drożność, skądowania materiałów palnych) i znaków bezpieczeństwa	Instalacji użytkowych	zaznajomienia z przepisami przeciwpożarowymi	Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego	Instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych	Nieprawidłowości ogółem	Pożary
				ogółem	ewakuacji - mogący spowolnić zagrożenie życia ludzi:	bez wymaganego oświetlenia awaryjnego	zadymieniem dróg ewakuacyjnych	W zakresie dymienia przed	W zakresie wydzielenia ewakuacyjnej	katki schodowej	W zakresie wystrziku kortarzy albo pomieszczeń	W zakresie długości lub szerokości dróg ewakuacyjnych	W zakresie wystroju korytarzy albo														
OGÓLEM		359	303	416	93	33	68	143	88	34	143	0	31	11	16	68	33	90	112	24	73	11	1128	5			
Szpitale psychiatryczne		239	209	326	68	28	53	113	67	19	102	0	18	6	14	56	17	46	75	11	46	8	780	5			
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		120	94	90	25	5	15	30	21	15	41	0	13	5	2	12	16	44	37	13	27	3	348	0			
OGÓLEM	2009	69	61	67	13	5	8	29	16	11	16	0	8	5	3	21	3	22	17	3	15	1	213	1			
Szpitale psychiatryczne		47	45	49	8	3	5	22	13	6	8	0	5	3	3	19	0	8	8	1	9	0	131	1			
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		22	16	18	5	2	3	7	3	5	8	0	3	2	0	2	3	14	9	2	6	1	82	0			
OGÓLEM	2010	80	63	100	18	10	21	32	22	12	21	0	5	3	7	4	5	23	23	5	17	2	234	2			
Szpitale psychiatryczne		55	45	95	17	10	20	27	21	9	12	0	4	1	6	2	2	15	18	4	12	1	182	2			
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		25	18	5	1	0	1	5	1	3	9	0	1	2	1	2	3	8	5	1	5	1	52	0			
OGÓLEM	do 15.07.2011	210	179	249	62	18	39	82	50	11	106	0	18	3	6	43	25	45	72	16	41	8	681	2			
Szpitale psychiatryczne		137	119	182	43	15	28	64	33	4	82	0	9	2	5	35	15	23	49	6	25	7	467	2			
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		73	60	67	19	3	11	18	17	7	24	0	9	1	1	8	10	22	23	10	16	1	214	0			

Załącznik nr 2 Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w szpitalach psychiatrycznych. Postępowanie pokontrolne

Obiekty	Rok	Przeprowadzone kontrole			Decyzja administracyjna w sprawie:						Odbiory obiektów		Liczba natazonych mandatów karnych	Postępowanie egzekucyjne		Wnioski skierowane do:		Wystąpienia do innych organów	Opinie			
		ogółem	w tym:		usunięcia uchybień			wstrzymanie robót i zakazu eksploatacji			ogółem	sprzeciwy, uwagi, zastrzeżenia		sprawy skierowane do egzekucji	sprawy zakończone zastosowaniem środka egzekucyjnego	prokuratury	sądów rejonowych					
			podstawowe	sprawdzające	decyzje wydane (następstwo kontroli w rozpatrywanym roku)	odwołania ogółem	decyzje utrzymane w mocy	decyzje wydane (następstwo kontroli w rozpatrywanym roku)	odwołania ogółem	decyzje utrzymane w mocy							liczba spraw			osoby ukarane		
OGÓLEM		230	162	58	179	4	1	1	0	0	0	0	36	5	4	12	7	0	0	0	33	11
Szpital psychiatryczne	OGÓLEM	117	77	32	96	2	1	1	0	0	0	0	24	5	2	3	0	0	0	0	25	3
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		113	85	26	83	2	0	0	0	0	0	0	12	0	2	9	7	0	0	0	8	8
OGÓLEM		46	33	13	35	0	0	0	0	0	0	0	16	2	0	2	1	0	0	0	11	5
Szpital psychiatryczne	2009	25	18	7	21	0	0	0	0	0	0	0	9	2	0	1	0	0	0	0	8	0
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		21	15	6	14	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	1	1	0	0	0	3	5
OGÓLEM		63	37	20	49	3	1	0	0	0	0	0	16	2	0	1	0	0	0	0	11	3
Szpital psychiatryczne	2010	39	24	11	34	1	1	0	0	0	0	0	11	2	0	0	0	0	0	0	10	1
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		24	13	9	15	2	0	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	1	2
OGÓLEM		121	92	25	95	1	0	1	0	0	0	0	4	1	4	9	6	0	0	0	11	3
Szpital psychiatryczne	do 15.07.2011	53	35	14	41	1	0	1	0	0	0	0	4	1	2	2	0	0	0	0	7	2
Oddziały psychiatryczne w szpitalach ogólnych		68	57	11	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	6	0	0	0	4	1